

Прва особа коју сам срео у Београду када сам као дрски 24-годишњак тамо стигао први пут био је Олег Александрович Дзиза, који ме је позвао да одмах дођем у амбасаду. Било је то овако: након што сам купио авионску карту за Србију две недеље пре првог круга председничких избора 2008. године, по слетању сам одмах у таксију окренуо телефон саветника руске амбасаде који сам добио од Сергеја Николајевича Бабурина, и чуо предлог да одмах дођем. Већ петнаест минута касније стајао сам пред улазом у представништво своје домовине. Олег Александрович ме је очекивао у соби за преговоре десно од улаза. Соба је изгледала као из совјетског доба: у углу подна лампа боје сенфа са карактеристичним ресама, софа, две фотеље и сточић на којем је био стари телефон са бројчаником исте боје као и лампа. Саветник је био врло пријатан човек. Упркос великој разлици у годинама био је демократски настројен у комуникацији, озбиљан, али весео. Са њим сам тада разговарао око сат и по, а касније смо се више пута сретали у тој соби, повремено је смењујући са кафићем преко пута амбасаде под називом „Дарданели“, који као да на нешто алудира. На Балкану је иначе све препуно двозначности и контрадикција. У „Дарданелима“ Дзиза је обично наручивао свој омиљени сок од боровнице, а понекад, ако је сусрет био у вечерњим часовима, могао је себи да дозволи и чашицу вињака. Понекад се чинило да зна апсолутно све о Србији и Србима, и да у земљи не постоји политичар чије се одрастање није одвијало под његовим будним погледом. На своје прво пословно путовање у Југославију као дипломата кренуо је, наиме, још далеке 1976. године, памтио је Титове маратоне на Дан младости, смрт и сахрану југословенског лидера осамдесетих, и посету драгог Леонида Иљича Брежњева.

Понекад се чинило да зна апсолутно све о Србији и Србима, и да у земљи не постоји политичар чије се одрастање није одвијало под његовим будним погледом.

Олег Александрович је био невероватно срдачан и добар, поштен и проницљив човек. Кад би све руске дипломате биле као он, имали бисмо другачије МСП и другачију спољну политику. Сада, годинама касније, могу да кажем да је начин рада Олега Дзизе највише подсећао на стил западних дипломата. Није се плашио да свуда буде присутан, да се са

Сећање на Олега Александровича Дзизу - Човек за везу на Балкану

Пише: Олег Бондаренко
понедељак, 20 новембар 2023 14:49

свима виђа, да одлази у госте и позива у госте, није се плашио да има своје љубимце међу српским политичарима и да буде помало Србин међу Србима. Његов политички њух и наклоности нису га преварили – политичари које је он истицао после неког времена су стали на чело Србије. Па и више од тога – Олег Александрович је био први руски дипломата на Балкану који је позитивно реаговао на идеју ангажовања руских политичких саветника у локалним партијама и, што да се крије, помагао нам је у комуникацији са Србима. Не познајем никога ни пре ни после од његових колега који је био толико слободан у својим поступцима и размишљањима као Дзиза.

Своје принципе Олег Александрович је једноставно формулисао: ван своје земље треба да прелазиш улицу само на зелено светло, тј. принципијелно треба да поштујеш све локалне законе, чак и ако их локални људи не поштују; ако сарађујеш са неком конкретном инстанцом, буди спреман да ће твоја репутација задуго бити повезана са њом; телефонирај драгим људима пре него што их посетиш, како никога не би довео у непријатан положај. Да, то је Балкан, момче, ту је све могуће.

Нећу слагати ни ако кажем следеће: садашњи ниво политичке и економске сарадње између Москве и Београда не би био ни близу такав да није оне комуникације коју је омогућио Олег Дзиза

Сећање на Олега Александровича Дзизу - Човек за везу на Балкану

Пише: Олег Бондаренко

понедељак, 20 новембар 2023 14:49

„Недељом у Београду раде само семафори и руска амбасада“ – волео је да каже. А он је радио скоро без слободних дана. Након одласка у дипломатску пензију после 2010. године, остао је у Србији и добио, без претеривања, на десетине понуда за запослење од разних руских компанија. И заиста, за сваког бизнисмена било би драгоцено да у тиму добије таквог човека, изузетно комуникативног и стручног за односе са српском влашћу као што је Олег Дзиза. Био је саветник директора највеће компаније још од времена Југославије која је градила резиденције председника и подизала хидроелектране широм света, затим саветник енергетске компаније која послује у половини балканских земаља, затим директор Балканског центра за научноекономску сарадњу. Сви људи са којима је Дзиза радио имали су о њему високо мишљење. Нећу слагати ни ако кажем следеће: садашњи ниво политичке и економске сарадње између Москве и Београда не би био ни близу такав да није оне комуникације коју је омогућио Олег Дзиза. Он је био тај који је организовао први сусрет тадашњег опозиционог политичара Томислава Николића са Дмитријем Медведевом, а затим и са Владимиром Путином. Он је упознао данашње руске координаторе за Балкан са њиховим српским колегама. Без њега, између осталог, можда не би било ни садашње ситуације када Србија под руководством Александра Вучића остаје једина земља у Европи која није увела санкције Русији.

Олег Александрович је био несумњиви, предани руски патриота. Потекло је из Украјине,

из Запорошке области, где се само у два села среће ретко презиме Дзиза. Његов отац, који је прошао читав рат и стигао до чина генерал-лајтнанта, командовао је ваздушним борбама совјетских авиона против Американаца на небу изнад Корејског полуострва за време Корејског рата и био старији војни саветник у Вијетнаму, чиме се његов син веома поносио. У породици Дзизе обичај је да дечаци добијају имена Олег и Александар, тако да двојица Олегових синова носе ова имена. Између осталих, блиски саговорници Олега Александровича била су двојица познатих политичара по имену Александар. Најближи пријатељ Олега Александровича био је Олег Голубовић, муж Титове унук. Упознали су се још на економском факултету МГУ-а током школовања у Москви. Док је за мене мој имењак постао нека врста балканског оца и учитеља. Таква је магија имена. Увек сам двојици Олега честитао имендан 3. октобра. Последњи пут сам Олегу Алсександровичу чуо глас управо на дан Светог Олега ове године...

Вероватно ћемо тек у будућности моћи да сагледамо значај личности и улогу Олега Дзизе у развоју руско-српских односа, јер је о многим стварима још увек прерано говорити. Али већ сад нема сумње да овај човек заслужује улицу која ће носити његово име.

Невероватно скроман у свакодневном животу, Олег Александрович је на крају живота маштао о кућици на Фрушкој Гори у Војводини. Али, нажалост, није било суђено да му се овај сан оствари. Непосредно пре планиране куповине Олег Александрович је доживео први мождани удар. Догодило се то баш уочи државне посете председника Владимира Путина Србији у јануару 1919. године. Сећам се како сам за то сазнао сасвим случајно чим сам стигао у Београд, када ми је пришао син Олега Голубовића Иван, Титов праунук, који је радио са Дзизом. Стигавши у болницу Светог Саве, свог драгог учитеља сам затекао у соби с погледом на железничку станицу. Мада није могао да говори гласно, наставио је да се шали шапатом. Сећам се да сам му тада рекао да не жури да оде од нас, а он ми је одговорио да не намерава и да одатле возови више не полазе. Заиста, баш тада је почело пребацивање железничке станице из тог историјског здања на ново место. Сада се тамо налази споменик оснивачу српске државе Стефану Немањи, рад руског скулптора Александра Руковишникова. Узгред, Олег Александрович је дао свој допринос и чувању сећања на совјетске генерале, који су ослободили Београд од фашиста. Управо захваљујући Дзизи враћени су називи улицама генерала Жданова и маршала Толбухина, а на Новом Београду Булевару Црвене армије.

Сећање на Олега Александровича Дзизу - Човек за везу на Балкану

Пише: Олег Бондаренко
понедељак, 20 новембар 2023 14:49

balkanjs.rs